

BÖLÜM 5

YENİ NESİL FİNANS EKOSİSTEMİ VE TEKNOLOJİK İNOVASYONLAR: FİNTEK

Fatih Çağatay BAZ¹

Ayşe BOZKURT²

GİRİŞ

Teknolojideki gelişmelerin birçok alanı etkisi altına aldığı bugünlerde finans sektörü de teknolojinin olumlu etkilerinden yararlanmaktadır. Finans alanının küresel anlamda hizmet vermesi daha geniş kitlelere daha kaliteli erişim sağlama-sı ile mümkündür. Bu anlamda teknolojinin getirdiklerini finans alanında kişilere hizmet olarak sunan FinTek kavramı ortaya çıkmıştır. Bu gelişmeler öncelikle ma-liyetlerin azalmasını, hizmet hızındaki artışı sağlamaktadır.

Fonların etkin şekilde kullanım faaliyetleri kapsamında, finans ve üretim amaçlı geliştirilen araçlar ve bilgi kapsamında, teknoloji, sözcüklerinden üretilen finansal teknoloji kavramı FinTek olarak adlandırılmaktadır. Küresel finans alanında FinTek girişimleri öncelikle yenilikçi, çevik ve aynı zamanda müşteri merkezlidir. Bu sayede finans ve bankacılık sektöründe yeni bir model olmuştur (Görmez, 2017; Taştan, 2019). FinTek kavramı finans ve teknoloji yönetiminin bir araya gelmesi ile oluşan, güncel disiplinler arası bir konudur. Leong ve Sung (2018), FinTek başlığını 4 grup altında ele alır. Bunlar; ödeme, danışmanlık hizmet-i, finansman ve uyumluluktur. Ayrıca ortaya çıkan teknolojilerin neler olduğu ve iş değerlerini nasıl oluşturabileceklerini ele almaktadır. Bu doğrultuda banka-cılık ve finans sektöründe FinTek girişimlerinin, fon toplamadan kredilendirme-ye, varlık yönetiminden finansal analiz ve danışmanlığa kadar farklı sektörlerde işlem gördüğü ifade edilmektedir. FinTek, yavaş ve prosedürü çok olan geleneksel bankacılık kavramı yerine sorunlara hızlı çözüm üreten teknolojiler sunmayı he-def almaktadır. FinTek kavramsal olarak aklımıza ilk başta finansal teknolojileri getirirse bile, girişimcilik ve büyüme anlamında oldukça fazlasını bünyesinde ba-rındırır (Aba-Şenbayram, 2019; Bilgel ve Aksoy, 2019; Taştan ve Uralcan, 2019). Ülkeler de son yıllarda piyasalarına FinTek yatırımı çekme konusunda rekabet

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, fatihcagataybaz@osmaniye.edu.tr, Öğr. Gör., Çukurova Üniversitesi, aysebozkurt@cu.edu.tr

² Öğr. Gör., Çukurova Üniversitesi, aysebozkurt@cu.edu.tr

SONUÇ

Teknoloji beraberinde farklı alanların birlikte gelişmesine, başka bir ifade ile dönüşümüne sebep olmuştur. Finans alanının teknoloji ile bir arada şekillenmesi FinTek olarak adlandırıldı. Teknoloji diğer alanlardakine benzer olarak maliyetlerin azalması ve hizmet hızının artışı gibi faydalar ile finans alanına değer katmıştır.

FinTek girişimlerinin yenilikçi, çevik ve müşteri merkezli olması, bu sayede finans ve bankacılık sektörlerinde model oluşturması, yapılan çalışmalarda vurgulanmıştır (Görmez, 2017; Taştan, 2019). FinTek ödeme, danışmanlık hizmeti, finansman ve uyumluluk ile ele alınırken; FinTek girişimlerinin fon toplamadan kredilendirmeye, varlık yönetiminden finansal analiz ve danışmanlığa kadar farklı sektörlerde işlem gördüğü ifade edilmektedir (Leong ve Sung, 2018; Aba-Şenbayram, 2019; Bilgel ve Aksoy, 2019; Taştan ve Uralcan, 2019).

Teknolojik ve operasyonel zorluklar FinTek alanında görülmektedir. Finansal alanda inovasyon tarihsel süreçte oldukça eskilere dayanmaktadır. FinTek ile birlikte ele alınması gereken konu başlıkları bulunmaktadır. Yeni nesil bankacılık kavramı bunlardan birisidir. Bu anlamda şubesiz bankalar – neobank, açık bankacılık, P2P – P2M, mobil teknolojiler çalışmaları devam eden konulardır. Ayrıca modern ekonominin parçalarından olan blockchain, kripto para ve sanal para teknolojisi de güncel diğer konu başlıkları olmuştur.

Tüm bunların yanı sıra FinTek alanında denetleme ve düzenleme faaliyetleri hizmetlerin aktif, hızlı ve kolay ulaşılabilir olması yönünde pek çok kolaylıklar sağlamaktadır.

KAYNAKLAR

Aba-Şenbayram, E. (2019). Bireylerin finansal teknoloji (fintek) hizmetlerini anlama ve kullanım düzeyinin Tespiti: Şanlıurfa örneği. 6. *Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Kongresi*. Şanlıurfa.

Aksoy, B. (2020). Finansal teknoloji şirketleri ve geleceğin bankacılığı: Açık bankacılık. 22 Temmuz 2020 tarihinde <https://www.linkedin.com/pulse/finansal-teknoloji-%C5%9Firketleri-ve-gelece%C4%9Fin-a%C3%A7ik-bankacilik-aksoy/?articleId=6643129248213278721> adresinden ulaşılmıştır.

Arner, D. W., Barberis, J., & Buckley, R. P. (2016). 150 years of fintech: an evolutionary analysis. *ASSA The Finsia Journal of Applied Finance*. 3. 22 – 29.

Aslan, M. H. (2009). *Para teorisi ve politikası*. Bursa: Alfa Aktüel Yayıncılık.

Başarı, Ç., & Erdoğan, D. (2019). Finansal piyasalarda fintech uygulamalarının etkileri. *II. International Conference on Empirical Economics and Social Science (ICEESS' 19)*. Bandırma, Türkiye.

BDDK. (2020). 30 Temmuz 2020 tarihinde https://www.bddk.org.tr/ContentBddk/dokuman/mevzuat_0867.pdf internet adresinden ulaşılmıştır.

Bilgel, D., & Aksoy, B. (2019). Finansal teknoloji şirketleri ve geleceğin bankacılığı: Açık bankacılık. *Avrupa Bilim ve Teknoloji Dergisi*. 17. 1097 – 1105.

Chu, J. Chan, S. Nadarajah, S. vd. (2017). GARCH modelling of cryptocurrencies. *J. Risk Financial Manag.* 10(4), 17.

Coin Market Cap. (2020). Top 100 cryptocurrencies by market capitalization. 21 Temmuz 2020 tarihinde <https://coinmarketcap.com/> adresinden ulaşılmıştır.

Cortina, J. J., & Schmukler, S. L. (2018). The fintech revolution: A threat to global banking? *Research & Policy Briefs.* 14. 1 – 4.

Dabrowski, M., & Janikowski, L., (2018). Virtual currencies and central banks monetary policy: Challenges ahead. 18 Temmuz 2020 tarihinde https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/149900/CASE_FINAL%20publication.pdf adresinden ulaşılmıştır.

Demirdöğen, Y. (2019). FinTek ekosistemi için gerekli düzenlemeler (REGTEK). *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi.* 10 (24). 311 – 321.

EBA (2014). “EBA opinion on ‘virtual currencies’”. London: European Banking Authority, London.

11 Temmuz 2020 tarihinde <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/657547/EBA-Op-2014-08+Opinion+on+Virtual+Currencies.pdf> adresinden ulaşılmıştır.

European Commission (2018). 22 Temmuz 2020 tarihinde https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/MEMO_15_5793 internet adresinden ulaşılmıştır.

ECB (2012). “Virtual Currency Schemes”. European Central Bank, Frankfurt am Main. 20.07.2020 tarihinde <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/virtualcurrencyschemes201210en.pdf> internet adresinden ulaşılmıştır.

FATF (2014). “Virtual Currencies. Key Definitions and Potential AML/CFT Risks”. Financial Action Task Force, Paris. <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Virtual-currency-key-definitions-and-potential-aml-cft-risks.pdf>

Fernandez – Vazquez, S., Rosillo, R., Fuente, D. D. L., & Priore, P. (2019). Blockchain in FinTech: A mapping study. *Sustainability.* 11. 1 – 24.

Görmez, B. (2017). Finansal sektörde yıkıcı yenilik: dağıtılmış defter teknolojisi ve Türkiye sermaye piyasalarının durumu. Sermaye Piyasası Kurulu Aracılık Faaliyetleri Dairesi. Yeterlik Etüdü.

Graydon, C. (2014). “What is Cryptocurrency?” 20 Temmuz 2020 tarihinde <https://www.ccn.com/crypto/> adresinden ulaşılmıştır.

Güven, Ç., Irmak, O., (2018). 6493 Sayılı kanunda ödeme kuruluşlarının tabi olduğu hukuki çerçeve, *Bankacılar Dergisi.* 105. 95 – 107.

İninal (2020). İninal Nedir? 18 Temmuz 2020 tarihinde <https://www.ininal.com/> adresinden ulaşılmıştır.

Khayrallah A, Hickey J, Singh J, ve diğ. (2015). Tecnoogy & Banking. *Applied Innovation Review.* The Sutardja Center for Entrepreneurship & Technology University of California, Berkeley. 2015. 1. 23-38. <http://cet.berkeley.edu/wp-content/uploads/AIR-FINAL.pdf>

KPMG, H2 Ventures. (2019). 19 Temmuz 2020 tarihinde <https://h2.vc/wp-content/uploads/2020/02/2019Fintech100.pdf> internet adresinden ulaşılmıştır.

Leong, K., & Sung, A. (2018). FinTech (Financial Technology): What is It and How to Use Technologies to Create Business Value in Fintech Way?. *International Journal of Innovation, Management and Technology.* 9 (2).

Nakamoto S, (2008). Bitcoin: A Peer-to-Peer Electronic Cash System. 19 Temmuz 2020 tarihinde <https://bitcoin.org/bitcoin.pdf> adresinden ulaşılmıştır.

Simple (2020). What is Simple? 21 Temmuz 2020 tarihinde <https://www.simple.com/about-us> internet adresinden ulaşılmıştır.

Taştan, S. (2019). Küresel Finansal Teknoloji Sektöründe Ortaya Çıkan Yeni Girişimlerin Ekonomik ve Teknolojik Belirleyicileri. Doktora Tezi. Haliç Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Taştan, S., & Uralcan, G. Ş. (2019). Küresel Finansal Teknoloji Sektöründe Ortaya Çıkan Yeni Girişimlerin Ekonomik ve Teknolojik Belirleyicileri. *Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi.* 2 (1). 41 – 69.

TBB. (2020). Dijital, İnternet ve Mobil Bankacılık İstatistikleri. 12 Temmuz 2020 tarihinde https://www.tbb.org.tr/Content/Upload/istatistikraporlar/ekler/1289/Dijital-Internet-Mobil_

Bankacılık_Istatistikleri-Mart_2020.pdf adresinden ulaşılmıştır.

TCMB, (2020). 30 Temmuz 2020 tarihinde <https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/TR/TC-MB+TR/Main+Menu/Temel+Faaliyetler/Odeme+Hizmetleri/Genel+Bakisa> adresinden ulaşılmıştır.

Teruel, A. C. (2018). The rise of FinTech in the global financial markets. universidad politecnica de cartagena. *Business administration and management*. Final Degree Project.

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı. (2018). 20 Temmuz 2020 tarihinde <http://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2019/07/OnbirinciKalkinmaPlani.pdf> adresinden ulaşılmıştır.

Yağcı, M. (2018). Yükselen finansal teknolojilerin ekonomi politiği: fintek ve bitcoin örnekleri. *İktisat ve Toplum*. 88. 17- 24.

Wikipedia (2020). Brett King. 13 Temmuz 2020 tarihinde [https://en.wikipedia.org/wiki/Brett_King_\(businessman\)#cite_note-finovate_demo-22](https://en.wikipedia.org/wiki/Brett_King_(businessman)#cite_note-finovate_demo-22) adresinden ulaşılmıştır.

Zavolokina, L., Dolata, M., & Schwabe, G. (2016). FinTech – What's in a name? *Thirty Seventh International Conference on Information Systems*, Dublin.